

tíðindablaðið

SOSIALURIN

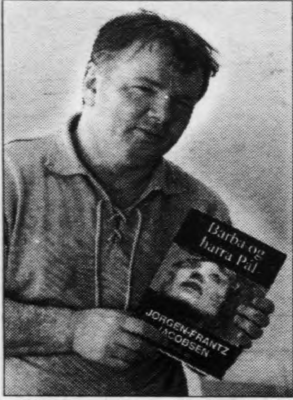

Nr. 48 Hósdagur 12. mars 1998

72. árgangur

www.sosialurin.fo

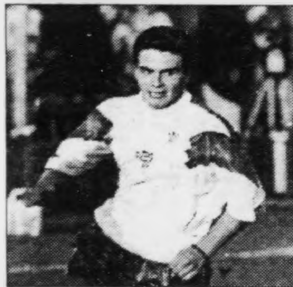
Kr. 8,00

Martin ger permu til bók í USA

Perman hjá Martini Joensen til skaldsøguna »Barba og harra Pál«, sum forlagið Sprotin gav út, er vald at prýða eina útgávu, sum kemur út í USA um nakrar dagar

Baksíðan

Todi skoraði í Sheffield

Todi Jónsson javnaði til 1-1, tá FC Keypmannahavn týsdagin vann 4-3 í venjingardysti móti enska Premier League-liðnum Sheffield Wednesday

Ítróttur síða 16-17

Ingeborg tekur fakfelagið framum:

Umhugsar at gevast í politikki

Tað er mangt, sum bendir á, at Verkamannafylkingin missir sín fremsta politikara, nú lógtingsval verður seinni í vár

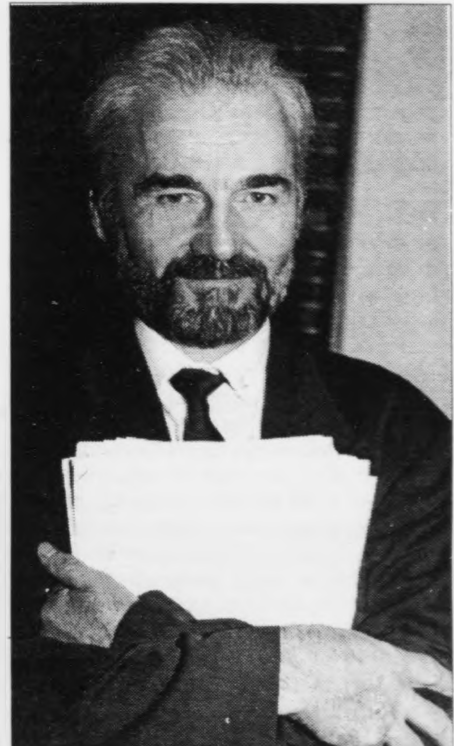
Síða 14

Føroyingar kunnu nú seta pengar í sítt egna oljufelag

Hetta er eitt væl gjøgnumhugsað tiltak, sum skal víðka um samfelagsbúskaparlaga støðið, við at vit sjálvir vera við í tí partinum av oljuvinnuni, sum gevur flest pengar, sigur Kjartan Hoydal, nevndarformaður í Atlantic Petroleum

Síða 4

**FLOGFRAKT/
SJÓFRAKT**

**SAFARI
TRANSPORT**

GREIDA ALLAN FLUTNING
& ØLL PAPPÍR

Tlf. 1 2222

9 persóns
MINI BUSS

Skalt tú leiga bil og tit eru ein ella 4 persónar - kostar tað sama sum ein taxa.

Útstýrdur til koyristólar

8 29 28

Føroyingar kunnu nú seta pengar í sitt egna oljufelag

Hetta er eitt væl gjøgnmugsað tiltak, sum skal víðka um samfelagsbúskaparliga støðið, við at vit sjálvir vera við í tí partinum av oljuvinnuni, sum gevur flest pengar sigur Kjartan Hoydal, nevndarform. í Atlantic Petroleum

JAN MULLER

Í hesum døgum fæa øll húski í Føroyum høvi til at tekna partapening í nýggja føroyska oljufelagnum, „Atlantic Petroleum“. Í einum sera snottuligum og lifugrum faldara verða allir føroyingar bodnir at gera iløgu í Føroya møguliga framtíð í kolvetnisvinnu við at tekna partapening í føroyska felagið „P/f Atlantic Petroleum“. Ein møgulig føroysk oljuvinna er eitt føroyskt tjóðarmál verður sagt.

Um týðningin, sum felagið hevur fyri føroyskt vinnulív sigast taksararnir, at teir leggja dent á, at føroyskt vinnulív eigur at fara upp í møguliga kolvetnisvinnu undir Føroyum, undir vanligum handilsligum treytum, fyri á tann hátt: „at víðka støðið undir føroyskum vinnulívi og tryggja, at føroyingar koma at ávirka, mennast og virka í eini kolvetnisvinnu undir Føroyum - og í altjóða høpi.“

Viðari sigur felagið, at tað við støði í leiðinum undir Føroyum skal menna seg til eitt figgarliga sterkt og í altjóða høpi kappingarført felag innan kolvetnisleiing og útvinning.

Bara føroysk áhugamál

Atlantic Petroleum hjóðar øllum føroyingum at tekna upp til 10 mió. kr. í partapeningi. Eingin kann fara upp um 20%, og tað er neyðugt at vera bústandi í Føroyum. Hetta verður gjørt fyri at tryggja, at tað eru føroysk áhugamál, sum eru við í felagnum. Partabrevini kunnu vera niður í 500 kr. ella multipla. Tekning fer fram til kurs pari.

Tilboð um at tekna partapening skulu setast fram á serstakum tekningsarlistum, sum liggja alment frammi í størri deildunum hjá peningastovnunum kring landið. Tekningarfrestin er 4 vikur at rokna frá 18. mars til 16. apríl í ár og er freistin fyri innjalding av teknadum partapeningi 24. apríl.

Felagið vísir annars á, at kapitalur felagsins verður í fyrstu atløgu, meðan møguleikarnir fyri bestu sordum verða kannaðir, settur trygt

við so høgum avkasti sum møguligt. Í leiingartíðini áttur felagið sær bert avmarkaðan vanda. Tá úthygging og útvinning kemur fyr, luttekur felagið á jøvnum fotti við hinar samstarvsfelagarnar og fær harvið møguleika fyri einum munadyggum vinningi av iløgunum.

Atlantic Petroleum varð stovnað 11. februar av 18 føroyskum virkum og einstaklingum. Samlaði partapeningurin tá var 25,5 mill. kr. Aftanin er harumframt at tekna 30 mill. kr. í partapeningi í frian tekning. Tær 10 mill. kr., sum nú kunnu teknast, eru sostætt ein útdingur av tí, sum aftanin er at tekna aftrat.

Við einum partapeningi uppá 55 mill. kr. verður tí talan um eitt sera sterkt felag frá byrjan.

Kjartan Hoydal, nevndarformaður í Atlantic Petroleum sigur, at teir halda hetta vera hóskandi upphædd hjá føroyingum at fara inn við einum avmarkaðum parti í eitt útlendskt oljusamtak ella at gera avmarkaðar avtalur við fleiri samtøk. Tað veldst so um, hvat ein finnur fram til er skilabest at gera fyri føroyska felagið. Enn er so einki avgjørt í so máta.

Kjartan Hoydal sigur, at tað hevur týðning, at felagið skal kunna klára seg sjálv uppá sínar egna kapitalinntøkur í eini tíð, har tað ongar pengar tjar, og so leiddis at ein ikki kemur illa fyri tá.

Og kemur tað til eina útvinnung, so skal tú eisini vera førur fyri at reisa tann eyka kapitalin, sum tá skal til, út frá stovnsfætu tá hevur. Ein hevur so lagt seg á, at 55 mill. kr. verða nóg mikrið tað.

Kjartan Hoydal sigur, at hetta er eitt tilboð til allar føroyingar um at taka lut í komandi møguliga oljuvinnuni.

Samband við samtøk

Felagið hevur til endamáls at leita eftir og útvinna kolvetni. Felagið fer ikki inn í frálavavinnuna annars, um tey tenastum til kolvetnisvinnuna. Fyri at minka

um vandan og skapa møguleikar fyri at virka í hesi kapitalkrevjandi vinnu, fer felagið at taka upp samband við oljusamtøk, við tí í hyggju at fáa til vega eina nektandi samstarvsavgalu. Ferlaði fer at leggja dent á, at avtalan gevur møguleika fyri at menna færlleika, vitan og tøkni innan kolvetnisvinnu í føroyskum vinnulívi. Hvat slag av samarbæði talan verður um og hvønn ein skal samstava við dugir Kjartan Hoydal ikki at siga í dag. Tað eru summi fólk, sum meina, at ein kann fara upp í fleiri feløg og onnur, sum halda, at ein má hyggja eftir einum felag ella samtaki. Hvør loysn verður vald hevur so eisini nakað at gera við, hvat slag av avtalu tú ynskist sær.

Kjartan Hoydal vísir á, at onnur feløg, sum vilja vera við í Føroyum, skipa seg í samtøk. Feløgin ganga ikki aftur í hesum samtøkum, tá talan er um eitt ávíst øki. Her er talan um at savna kreftirnar og at forðeila vandan.

Kjartan Hoydal sigur, at føroyingar mugu vera partur av samtaki fyri at fáa ta ekspertisuna, sum er neyðug fyri at vera við í útviklinginum.

Tí er umráðandi at vera við frá byrjan. Felagið má vera klárt, áðrenn fyrsta útbjóðing verður. Tá má fyriliggja ein ella onnur avtala við útlendsk oljufeløg.

„Vit vita enn ikki nóg væl, hvat vit vilja. Men tað má metast út frá ynskinum um at vera við í vinnunum og at vera við uppá vanligu kommercieller treytir.“

Óheppin kritikkur

Kjartan Hoydal heldur annars, at tann kritikkur, sum hevur verið vendur móti tiltakinum í fjølmíðunum, hevur verið sera órættvisur, tí hann leggur seg meira eftir til, id ein trúði felagið var, enn tað í veruleikanum er. Víst varð á, at felagið skuldi hava valt eitt ávíst felag, og at ein eisini hevði bundið sjálva frálavavinnuna til felagið. Hvorki av hesum hevur hald í veruleikanum.

Fyri at tryggja sær, at

rætta upplýsingin um felagið kom út til øll húski í Føroyum varð tí avgjørt at senda eina faldara til hvørt hús.

Aftanin er at menna føroyska oljufelagið sohvørt við m.a. at seta ein stjóra og at seta fólk, sum í samstarvsavtalu kunnu fáa ta ekspertisuna, sum felagið hevur til vega. Í fyrstu atløgu verður ikki talan um nakað stórt tal av fólkum, men ein má kunna dekkja tey fakøki, sum eru neyðug fyri at kunna byggja eitt føroyskt oljufelag upp frá botni av

Nokk av kapitali

Kjartan Hoydal er annars ikki samdur við tey, sum halda, at eitt slíkt oljufelag fer at dreina kapital, sum annars kundi verið brúktur aðrastaðni í samfelagnum. „Tað er skeivt hugsað. Eg haldi, at tað er ivaleyst av kapitali í Føroyum. Tað eru bara ikki nóg nógv projekt, sum kunnu geva tað avkasti, sum fólk vilja hava.“

Kjartan Hoydal vísir tvørturimóti á, at við at seta pengar í eitt føroyskt oljufelag, so er talan um eina víðkan av tí búskaparliga grundarlagnum hjá Føroyum og sum kann geva eitt avkast, um tað veruliga eydnast. Veruleikin í føroysku fiskivinnuni í dag er jú beint tað avugt: í lítul kapitalur og ov lítil avkast.

Stór avbjóðing

Kjartan Hoydal, sum annars vanligja hevur verið identifiseraður við fisk og fiskivinnu, heldur nýggja nevndarstarvið vera eina stóra avbjóðing, og kanska netup til, at talan er um annað enn fiskivinnu.

„Eg haldi tað er sera spennandi at siggja vinnulívið sjálv taka seg saman og gera eitt gjøgnmugsað tiltak. Tað hava vit ikki ónógv av í Føroyum. Vit hava sera lítið av samstarvi millum fólk í eini ávísari

vinnugrein, og vit hava sera lítið av samlaðum tiltøkum.“

Tað heldur Kjartan Hoydal vera sera áhugavert og tiltakið hevur tí eisini rós uppiborið. Tað er partur av einum sunnum útviklingi.

Nevndarformaðurin í Atlantic Petroleum sær heldur einki skeivt í tí, at tað í Føroyum verða tikin stig til fleiri privat oljufeløg og møguliga eisini eitt alment felag. Tað er so eisini ein spurningur, hvat tey stóru oljufeløgin fara at siga, hvat samband tey vilja hava og um tey vilja hava nakað slíkt. Hetta vita vit ikki sum er.

Kjartan Hoydal vísir á, at eitt føroyskt oljufelag kann ikki standa einsamalt. Tað má vera í einum samtaki ella hava samband við stóru feløg fyri at kunna yvirliva.

Ræður um at velja rætta felagið

„Kann ein nú rokna við, at oljufeløgin fara at yvirbjóða hvørt annað fyri at fáa samstarv við tykkum?“

„Vit hava sama trupulleika sum Oljufyrirsitingin hevur. Tað mest umráðandi fyri okkum er velja tað felagið, sum er best og hevur bestu møguleikar fyri at finna olju undir Føroyum. Tað hevur størri týðning enn at fáa ta bestu avtalu. Og tað verður tann metingin, sum verður tann forlæsta at gera. Eitt nú at finna út av, hvussu tryggjar metingarnar hjá teimum ymsu feløgnum at finna olju eru.“

Kjartan Hoydal sigur, at í prinsippinum er trupulleikin hjá tí almenna og einum privatum føroyskum oljufelag tann sami.

„Tær almennu Føroyar vilja gjarna hava eina oljuvinnu í gongd. Og tað vilja vit eisini. Tað ræður tí um hjá okkum at vera við, har tað eru bestir møguleikar at finna olju.“

Skillagóð fyrireiðing

Snotuligi faldarin, sum Stephansons Hús hevur gjørt og sum nú fer í hvørt hús

Kjartan Hoydal hevur fylgt sera væl við gongdini í oljuvinnuni hesi seinastu árin. Hann heldur, at arbeiðið, sum er gjørt til at fyrreika okkum til eina oljuvinnu, hevur verið sera skilagott, vælgjøgnmumarbeitt og gjøgnmugsað.

„Tað skuldi verið eitt gott grundarlag, og tað er nóg hjálp í at lesa frágreiðingarnar frá Oljuráðleggingarnevndini ætla til at hava nakað við olju at gera.“

Hann heldur annars ikki, at tað er nakað í frágreiðingini frá ORN, sum sigur, at tað ikki er skilagott at fara undir at gera eitt føroyskt privat oljufelag.

„Tað, sum tú fær fatan av við at lesa frágreiðingarnar, er, at nevndin væntar ikki, at nakar klárar tað. Tí haldi eg, at fólk áttu at tikið hetta positivt, nevnliga at tú ikki hevur brúk fyri landskassastuðul og ikki krevdur, at alt er fyriskipað av tí almenna, men at tað er vinnan sjálv, sum stendur fyri. Hetta er nakað av tí mest positiva, sum eg havi upplivað í nógv ár.“

Hóast Kjartan Hoydal alt sitt lív hevur tikið við fiskivinnuspurningar, so heldur hann, at oljuvinnan kann vera ein sera spennandi avbjóðing fyri føroyingar.

„Sum í øllum øðrum eru eisini her nógvir vansar. Men kann tað koma hartil, at vit kunnu víðka tað samfelagsbúskaparliga støði við sjálvir at vera við í tí partinum, sum gevur mest pengar, so er nakað vinnuligt.“

„Avleiðingarnar mugu vit eisini taka upp. Men kann henda gongdin gera, at summar iløgur í Føroyum verða at kasta meira av sær enn tær vit hava í verandi høvuðsvinnuni, so er nógv vinnuligt til samfelagið.“